

Slovenska
filharmonija
Glasbena galerija

PVC

PVC 2

Sezona 2023/24

**Za
primerjavo**

PVC 2 Sezona 2023/24

19. november 2023 ob 19.30

Dvorana Marjana Kozine, Slovenska filharmonija

Za primerjavo

Zbor Slovenske filharmonije

Nele Erastus

dirigentka

Gregor Klančič

priprava zbora

Arvo Pärt (1935)

Sieben Magnificat-Antiphonen

Sedem antifon za Magnifikat

O Weisheit | O Modrost

O Adonai | O Gospod

O Sproß aus Isais Wurzel | O korenina Jesejeva

O Schlüssel Davids | O ključ Davidov

O Morgenstern | O Vzhajajoči

O König aller Völker | O Kralj narodov

O Immanuel | O Emanuel

Francis Poulenc (1899–1963)

Salve Regina

Pozdravljena, Kraljica

Arvo Pärt

And I heard a voice ... – Ja ma kuulsin hääle ...

Zaslišal sem glas ...

Francis Poulenc

Sept chansons

Sedem pesmi

La blanche neige | Beli sneg

A peine défigurée | Dober dan, žalost

Par une nuit nouvelle | V novi noči

Urška Šemrov *sopran*

Gašper Banovec *tenor*

Martin Kozjek *bariton*

Tous les droits | Vse pravice

Belle et ressemblante | Lepa in podobna

Marie | Marie

Luire | Lesket

Urška Šemrov *sopran*

Ana Plahutnik *sopran*

Ana Potočnik *alt*

Francis Poulenc

Figure humaine

Podoba človeka

De tous les printemps du monde | Od vseh pomladi sveta

En chantant les servanes s'élancent | Vloga žensk

Aussi bas que le silence | Tako globoko kot tišina

Toi ma patiente | Potrpljenje

Riant du ciel et des planètes | V posmeh za nebo
in planete

Le jour m'étonne et la nuit me fait peur | Dan me
preseneča in noč me plaši

La menace sous le ciel rouge | Grožnja pod rdečim
nebom

Liberté | Svoboda

Arvo Pärt

Da pacem Domine

Gospod, daj miru

ARS

Koncert snema program Ars – 3. program
Radija Slovenija.

Eden najvplivnejših in najpomembnejših sodobnih skladateljev, Estonec **Arvo Pärt**, je bil sprva eden najradikalnejših predstavnikov t. i. »sovjetske avantgarde«. Posvečal se je neoklasicizmu ter za njim dodekafoniji, kompoziciji zvočnih plasti, aleatoriki in tehniki kolaža. Ko so ga skladateljski eksperimenti pripeljali do soočenja sodobne in starejše glasbe, so se Pärtu kompozicijska sredstva njegove dobe v primerjavi z glasbo preteklosti zazdela brez pomena, kar ga je pognalo v večleten skladateljski molk in intenziven študij gregorijanskega koral, notredamske šole in klasične vokalne polifonije.

V tem času je začel ustvarjati na podlagi kompozicijskega principa t. i. »tintinnabuli« (lat. zvončki), ki velja za njegov skladateljski podpis in po katerem je še danes najprepoznavnejši, čeprav ga je skozi čas spreminjal in dopolnjeval. Tintinnabulacija temelji na minimalizmu, asketski redukciji zvočnega materiala. Glasbena struktura je zasnovana na dveh organsko prepletenih glasovih, od katerih je eden bolj melodičen, drugi pa po svoji vlogi bolj akordičen oz. triadičen. Harmonijo, ki presega paradigme funkcionalne harmonije, ustvarja nenehna prisotnost (dejanska ali pa samo implicirana) enega samega trizvoka. Rezultat je z alikvoti bogat zvok, ki spominja na pozvanjanje zvončka.

V Pärtovem slogu se prepleta, kar je v evropski glasbi »starega« (klasična vokalna polifonija) in »novega« (serialna glasba); pri tem nastane kontrapunkt, ki je objektiv in discipliniran, obenem pa subjektiv in poln globokega občutja. Ko je našel svoj glas, se je Pärt znova posvetil komponiranju in napisal nekaj svojih najboljših del. Ta so bila čedalje pogostejše

izvajana na Zahodu in nazadnje je skladatelj zaradi odpora do sovjetske oblasti emigriral iz Estonije (danes živi med Berlinom, Anglijo in Estonijo), nato pa se je veliko posvečal uglasbitvam religioznih besedil za različne zasedbe. Čeprav so bila tovrstna dela pravzaprav namenjena izvedbam v koncertnih dvoranah, in ne v okviru liturgije, so poslušalce s svojo posebno religioznostjo vedno znova nagovorila, pri čemer skladbe z nocojšnjega sporeda niso izjema.

Delo ***Sieben Magnificat-Antiphonen*** (*Sedem antifon za Magnifikat*) je nastalo leta 1988 za mešani zbor a cappella po naročilu berlinskega Komornega zbora RIAS, ki ga je tudi premierno izvedel. Besedila so vzeta iz sedmih koralnih t. i. velikih O-antifon, ki se v katoliški liturgiji pojejo pred božičem, med 17. in 23. decembrom, skupaj s kantikom večernic *Magnificat* (*Magnifikat – Moja duša poveljučuje Gospoda*). Vsaka od O-antifon se začne z nagovorom Jezusa z enim od njegovih imen: »O Modrost«, »O ključ Davidov«, »O Emanuel« ... Sedmero antifon v nemškem jeziku je Pärt združil v enovito delo, ki strogo sledi njegovemu slogu »tintinnabuli«, a znotraj celote ima vsak del svoje posebnosti, zaradi česar se posamezne antifone včasih izvajajo tudi posamič. Pri zaporedni izvedbi do izraza pridejo kontrasti med antifonami, ki se pojavljajo tako na ravni zasedbe in registrov kakor teksture ali harmonskega okvira ter celo učinkovite rabe pavz, vse razlike pa temeljijo na besedilu (tako je npr. moškemu zboru poverjena antifona *O Adonai – O Gospod*, ki govori o moči Gospodove roke). Čeprav je osnova vsem antifonam počasno in mirno, skoraj deklamativno petje besedila (izjema so rahlo melizmatični deli posameznih linij v *O Morgenstern – O Vzhajajoči*), se le-to v nekaterih delih vendarle razgiba v

Arvo Pärt

živahnejše podajanje besedila (npr. v antifoni *O König aller Völker – O Kralj vseh ljudstev*, kjer linije posameznih glasov občasno potekajo v različnih ritmih in različno hitro).

And I heard a voice ... – Ja ma kuulsin hääle ... (*In slišal sem glas ...*) je najnovejša Pärtova (in tudi siceršnja) skladba nocojšnjega koncerta. Naročila sta jo znamenita španska univerza Salamanca in madridski Nacionalni center za širjenje glasbe (Centro Nacional de Difusión Musical) ob 800. obletnici ustanovitve Univerze v Salamanci, kjer je bila leta 2018 premierno izvedena. Delo na estonsko besedilo iz biblične Knjige razodetja je nastalo leta 2017 in je posvečeno spominu Konrada Veema, nadškofa estonske Evangeličanske luteranske cerkve v Stockholmu med letoma 1971 in 1990 ter dobrega skladateljevega prijatelja in podpornika. Besedilo v estonskem prevodu je v pismu Pärtu citirala nadškofova žena in skladatelja je presunil stavek, ki se v estonščini glasi: »da zadihajo od svojega dela« ali »da si oddahnejo od svojega dela«, in ne »da si odpočijejo od svojega dela«. Prav v tem dihu je Pärt videl živost pokojnih, ki so še vedno z nami in obenem v večnosti. Skladba morda prav zato ne izraža žalosti; po mogočnem fanfarnem začetku nežno pozibavanje blagozvočnih akordov izraža svetlobo in optimizem. Besedilo iz Razodetja, ki je skladatelja spremljalo vse od prijateljeve smrti, je tako našlo izraz v enem redkih del, ki jih je uglasbil v svojem rodnem jeziku – estonščini.

Da pacem Domine (*Podari nam mir, Gospod*) je za izvedbo na koncertu za mir 1. julija 2004 v Barceloni naročil znani glasbenik Jordi Savall. Na dogodku s krovnim naslovom *Da pacem Domine* je bilo izvedenih več različnih del na besedilo ali melodijo istoimenske gregorijanske antifone. Pärt je delo začel pisati dva dni po bombnih napadih na vlakih v Madridu marca 2004, zato so ga mnogi dojemali kot posebno posvetilo žrtvam teh napadov; v Španiji se skladba v spomin nanje izvaja vsako leto, a na prvem mestu je mišljena kot univerzalna prošnja za mir. Prvotno je bila napisana za štiri glasove, Pärt pa jo je kasneje predelal še v druge različice (trenutno jih obstaja kar devet).

Umirjena skladba, v kateri se v enakomernih valovih oglašajo in ugašajo posamični glasovi, se zdi kot pozvanjanje zvonov v počasnem posnetku, kar učinkuje skoraj filmsko. V altovskem glasu je citirana melodija gregorijanske antifone; posamezne fraze antifone se zaključujejo s kadencami v renesančnem slogu. Postopek komponiranja kot celota tako spominja na renesančne polifone kompozicije na predobstoječi – običajno koralni – *cantus firmus*. Neposredno citiranje gregorijanskega koralja je v Pärtovem opusu posebnost; »koralnemu« glasu so dodani še trije polifoni glasovi v tehniki »tintinnabuli«. V skrajno harmonsko prečiščenem, asketskem zvoku se brezšivno izmenjujejo ali soobstajajo zvočni svetovi, ki občasno spominjajo na poznosrednjeveško ali renesančno polifonijo, temu pa so pogosto dodane še sodobnejše zvoneče harmonije; v njihovem prepletu nastaja občutje brezčasnosti in obenem vsečasnosti.

F Francis Poulenc sodi med najpomembnejše zborovske skladatelje 20. stoletja. A v začetku svoje skladateljske poti se je s tovrstno glasbo zelo malo ukvarjal, čeprav se je v svojem študiju kompozicije pri Koechlinu veliko posvečal Bachovim harmonizacijam protestantskega korala in kasneje priznal, da ga je delo s temi harmonizacijami navdihovalo in nanj zelo močno vplivalo. Med njegovimi napredno usmerjenimi skladateljskimi sodobniki, ki so zborovsko glasbo povezovali predvsem z nemško romantiko, je veljala za zastarelo. Tudi sam se je ukvarjal z drugimi zvrstmi, predvsem s komponiranjem za najrazličnejše instrumentalne zasedbe in klavir, ter je bil sredi svojih tridesetih let mednarodno uveljavljen in priljubljen skladatelj instrumentalne glasbe. Prijatelj je njegovo glasbo tega časa opisal kot »klasično, a z napačnimi notami«; to je bila lahkotna, svetla glasba, ki je še danes dobro znana.

Poulencov odnos do vokalne glasbe se je spremenil v drugi polovici njegovega življenja. Močno ga je pretresla smrt bližnjega prijatelja, skladatelja Pierra-Octava Ferrouda, ki je leta 1936 izgubil življenje v tragični prometni nesreči. Po njej je Poulenc v iskanju tolažbe poromal v Rocamadour v Pireneje in pred kipom t. i. črne Marije spet našel »neverjeten mir« in katoliško vero svojih staršev, ki jo je izgubil v vrvežu pariškega življenja v dvajsetih letih 20. stoletja; predvsem se je čutil ponovno povezanega s svojim pokojnim in globoko vernim očetom.

Z rocamadourski Devici posvečenimi *Litanijami Črne Device* se je začelo desetletje ustvarjanja sakralnih in vokalnih del. Na skladateljevo večjo dovtetnost za vokalno glasbo je gotovo

vplivalo tudi dejstvo, da je kot pianist od leta 1935 sodeloval s slovitim baritonistom Pierrom Bernacom, za katerega je napisal nekaj izrednih samospevov. V tem času je slišal tudi izvedbo Monteverdijevih madrigalov pod vodstvom znamenite Nadie Boulanger in takrat ga je a cappella komponiranje še bolj zamikalo. Obenem je v ustvarjanju vokalne glasbe na plano prišel njegov izjemni občutek za pesniška besedila in začel je odkrivati duhovno ter posvetno literaturo in poezijo. Zelo so ga privlačila tudi nebiblična duhovna besedila, kakršni so teksti sv. Frančiška Asiškega, ki jih je uglasbil v *Štirih kratkih molitvah* za moški zbor. Veliko njegove vokalne glasbe je sakralne, kjer je njegov izraz skoraj mističen; botroval mu je religiozni impulz, ki ga je Poulenc pojmoval kot nekaj instinktivnega in kot del lastne notranje dediščine. Zelo mu je bila blizu tudi sakralna umetnost romanike, v kateri je videl veliko svetlobe in obenem realizma, oboje pa lahko najdemo tudi v njegovih sakralnih skladbah.

Zaradi njegovih zborovskih del so konservativni glasbeniki Poulenca napadali kot preveč modernega, modernisti so ga imeli za nazadnjaškega, sam pa je kljub dobremu poznavanju harmonije in moderne glasbe pisal tudi lepe melodije, ki so šle hitro v uho. Leta 1955, proti koncu svojega življenja, je v nekem intervjuju dejal: »Mislím, da sem v zborovsko glasbo položil najboljši in najizvirnejši del sebe.« Menil je, da bodo zborovska dela tista, ki ga bodo preživela, če ga katera bodo, in da bodo poslušalci v njih lahko dobili »jasnejšo podobo njegove osebnosti ter videli, da ni le zabavljáč« (čeprav ni imel čisto nič proti temu poimenovanju).

Francis Poulenc

Salve Regina (*Pozdravljena, Kraljica*), motet iz leta 1941 na latinsko liturgično besedilo, je eden od skoraj šolskih primerov Poulencovega izrazitega občutka za naravno in neposredno podajanje besedila v vokalni glasbi. Delo je »Črni Mariji« posvečena miniatūra, ki se zdi kakor ulita iz enega kosa, a je vendar razgibana tako v ritmičnih kakor melodičnih in harmonskih detajlih. Liturgično besedilo slišimo povedano od začetka do konca, v tem preprostem okviru pa imajo ponovitve nekaterih krajših fraz besedila, kot so »vita, dulcedo« (»življenje, sladkost«) ali »ad te clamamus« (»k tebi vpijemo«) ali npr. »et Jesum« (»in Jezusa«), še posebej ekspresiven učinek.

Sept chansons (*Sedem pesmi*) iz leta 1936 na besedila skladateljevega sodobnika Paula Eluarda in Guillaumea Apollinairea, pesnika prvih dveh desetletij 20. stoletja, je eden Poulencovih najzgodnejših poskusov v zborovski glasbi. Kakor številni njegovi posvetni zbori se tudi ta cikel zgleduje po francoskih renesančnih šansonih, predvsem po delih Clémenta Janequina. Poulenc se je komponiranja lotil z veliko občutljivostjo za deklamacijo in vsebino besedila ter melodičnim fraziranjem, ki se bliža enigmatičnim in včasih skorajda surrealističnim besedilom obeh pesnikov. Delo je nastalo po naročilu Andréja Latarjeta, moža pianistke Suzanne Latarjet, ki ji je Poulenc posvetil svoje prvo delo. Latarjetova sta imela na svojem domu v Lyonu glasbeni salon in André je od Poulenca želel delo, ki gi lahko pel njegov

zbor, Chanteurs de Lyon. Vsak zbor se nanaša na posamezen del telesa (roke, obraz, prsi, oči, obraz, roke in in lasje, rame) in tako na poseben način že nakazuje Poulencovo kasnejšo kantato **Figure humaine** (*Podoba človeka*) iz leta 1943, pri kateri pa je skladatelja že močno zaznamovala izkušnja druge svetovne vojne.

Poulenc se je med vojno umaknil v svojo rezidenco v Noizay; umetniški in družabni krogi, v katerih se je gibal v Parizu, so bili v tem času razpuščeni, sam pa se je v paranoičnem strahu za Pariz in zaradi slabe vesti, ker je prestolnico zapustil, zatekel v intenzivno ustvarjanje ter napisal nekaj svojih najboljših del. Med vojno je bil Poulenc eden redkih, ki je imel dostop do poezije francoskih pesnikov; ta je pod psevdonimi krožila v tipkopisih, in tako je do skladatelja prišla zbirka *Poésie et Verité*, za katero pa je takoj vedel, da jo je napisal njegov bližnji prijatelj Paul Eluard. Eno od pesmi te zbirke – *Liberté* – so Britanske kraljeve zračne sile na letakih trosile nad okupirano Francijo, da bi s tem okrepile moralo Francozov in njihovega odporniškega gibanja. Poulenc se je nad pesmimi tako navdušil, da je takoj začel komponirati glasbo na njihova besedila in zaradi tega opustil komponiranje violinskega koncerta, h kateremu se ni nikoli več vrnil. Z Eluardovimi pesmimi je bil že sicer posebej povezan: poezija tega pesnika je premogla posrečeno kombinacijo tiste posebne lahкотnosti in obenem globine, ki je značilna tudi za Poulenca in njegovo ustvarjanje. Skladatelju se je zdelo, da svoj prispevek francoski osvoboditvi lahko da prav z uglasbitvijo Eluardovih besedil in v tej nalogi je videl tako posvečeno religiozno poslanstvo kakor domovinsko dolžnost. (Kantato je sicer posvetil Picassu, saj je bil vnet občudovalec njegovega življenja in dela.)

Preden se je lotil komponiranja *Podobe človeka*, je Poulenc spet poromal v Rocamadour. Po njegovih prvotnih načrtih naj bi delo skrivaj vadili in izvedli v Parizu na dan osvoboditve mesta, a ta je prišla prej, kot si je mislil skladatelj, in tako je delo na cvetno nedeljo (25. marca) 1945 prvič izvedel zbor BBC Singers, ki se je zanj tudi zelo zanimal in partituro pretihotapil v Anglijo, v angleškem jeziku (prve izvedbe in nekaterih vaj se je s pomočjo britanskega ambasadorja v Parizu lahko udeležil tudi sam Poulenc); v francoščini je bilo prvič izvedeno šele konec leta 1946. Na dan, ko so bili nacisti pregnani iz Pariza, je Poulenc vendarle lahko naredil vsaj simbolično gesto: kantato je položil na svojo delovno mizo ob oknu, pod francosko zastavo.

Osemstavčna kantata je zasnovana za dvojni šestglasni zbor, ki se občasno razdeli še naprej, tako da lahko v njej hkrati slišimo tudi 14 glasov. Sam Poulenc si je zamislil, da bi jo izvajal zbor 84 pevcev, od katerih bi jih po sedem pelo en glas. Nedvomno gre za izvajalsko zelo zahtevno delo, v katerem se antifonalno izvajanje glasbe med obema zboroma odigrava na različne načine: od izrazito homofonega do polifonega, v obliki kontrasta med zboroma ali v njuni popolni uglasenosti. Poulenc tudi tu izhaja iz primata sliš(a)nosti besedila; v homofonih odsekih tako slišimo popolno deklamacijo francoskega besedila, medtem ko je tudi v ostalih, bolj polifonih delih, prisotna skrb za razumljivost celega besedila. Skladatelj jo dosega tudi tako, da posamezne dele besedila večkrat ponovi ali pa v opombi v partituri poudari, da je treba npr. zgornja dva glasova, ki podajata besedilo, razločno razumeti in slišati, medtem ko ostali, ki niso glavni nosilci besedila, lahko ostajajo

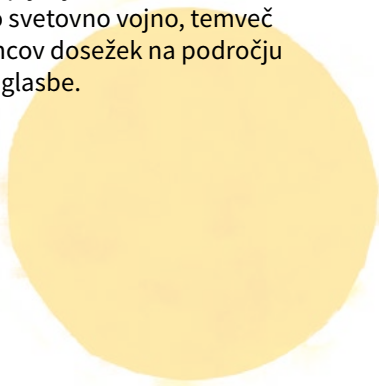

bolj v ozadju. Poulenc se je tehnične zahtevnosti svojega dela sicer zavedal, a je želel, da to njegovo »izpoved vere« izvajajo le človeški glasovi brez pomoči inštrumentov.

Prvih sedem skladb kantate sestavlja nekakšno zaporedje, ki ga krona osma skladba, posvečena svobodi. Splošno prežemajoče občutje celote je vse do zaključnega stavka občutje izgubljenosti, mračnosti in grožnje. Glasbeno so stavki med seboj zelo kontrastni: tu najdemo nežne, homofone in počasne stavke, pa spet ritmično razgibane in hitre (ali celo vse hitrejše) stavke in kontrapunktsko uglasbene posamezne dele, temačne in disonačne dele, pa tudi nekoliko hudomušne in v nenavadnih modulacijah vrteče se dele. Eluardovo besedilo ima veliko podob iz sveta narave, ki je s svojo prihajajočo zimo grozeča in neizprosna, v njej se skrivajo fantastične pošasti in volkovi (ki naj bi predstavljali vojake enote SS) ter neznane temine strahov, pa tudi ljudje, ki so lepi, mogočni in neuničljivi, obenem pa popolnoma nemočni, prestrašeni, zbegani, umrljivi in mrtvi.

Zaključni zbor, pred katerim je velika pavza, ima posebno mesto, pa ne le zaradi svojega besedila – ljubezenskega pisma svobodi, ki ga je brala in zanj tudi živela okupirana Francija. Eluard ime svobode začne pisati v svojih vsakdanjih, preprostih stvareh, nato se premakne v človeški in živalski svet vse do zvezd in zajame tako abstraktno kakor konkretno. Ime svobode zapiše na čela svojih bližnjih – od psa do prijateljev – in ne obmiruje, preden z njim ni popisani ves svet. Njegova gorečnost je nalezljiva: Poulenc pesnikovi vseobsegajoči ideji svobode sledi s svojo glasbo. Prvi zbor raziskuje svet, drugi zbor

pa ga ves čas popisuje z imenom svobode, dokler se kantata v veličastnem finalu in z ekstremnim, skoraj »nadzemeljskim« glasovnim obsegom ne zaključi v zmagoslavnem klicu svobodi. Kantata ni le simbol trpljenja in obenem moči Francozov med drugo svetovno vojno, temveč je tudi največji Poulencov dosežek na področju a cappella zborovske glasbe.

VIP 2

Vokalno-
instrumentalni
program

Slovenska
filharmonija

Johann Sebastian

Bach

Božične kantate

Zbor in Orkester Slovenske filharmonije

Philipp von Steinaecker *dirigent*

21. december 2023
ob 19.30

Dvorana Marjana Kozine
Slovenska filharmonija

Nakup vstopnic:
Blagajna Slovenske filharmonije
Kongresni trg 10
1000 Ljubljana
T +386 1 24 10 800
E info@filharmonija.si

Spletni nakup
<https://filharmonija.kupikarto.si>

www.filharmonija.si

Nele Erastus

dirigentka

Foto: Kaupo Kikkas

Nele Erastus, dirigentka estonskega rodu, je v mednarodnem prostoru dejavna kot dirigentka, zborovodkinja in pevska. Od januarja 2023 je umetniška vodja komornega zbora Les Temps Dérobes v Parizu, od julija 2023 pa je asistentka dirigenta Paava Järvija in Estonskega festivalskega orkestra.

Oktober 2022 je prejela prvo nagrado na mednarodnem tekmovanju za zborovske dirigente Fosco Corti v Italiji in junija istega leta prvo nagrado na tekmovanju za zborovske dirigente v Marktoberdorfu. Je dobitnica številnih nagrad, med katerimi je najpomembnejša nagrada za mladega dirigenta leta 2021 Estonije. Velik uspeh je dosegla tudi na mednarodnih zborovskih tekmovanjih, med katerimi je najpomembnejša prva nagrada na tekmovanju Evropske radiodifuzne zveze Let The Peoples Sing 2019 v Barceloni v Španiji z estonskim komornim zborom Sireen, ki ga je kot glavna dirigentka vodila štiri leta.

Študirala je na estonski Akademiji za glasbo in gledališče pri Tõnu Kaljusteju in Toomasu Kaptenu. Svoje akademske izkušnje je bogatila na Visokem državnem konservatoriju za glasbo in ples v Lyonu pri Lionelu Soutu in na Glasbeni akademiji Saarbrücken v Nemčiji pri Georgu Grünu.

Nele se je aktivno učila in sodelovala z najvidnejšimi, tako zborovskimi kot orkestrskimi dirigenti, kot so Neeme, Paavo in Kristjan Järvi, Frieder Bernius, Grete Pedersen, Josep Vila i Casañas, Simon Halsey in mnogi drugi. Sodelovala je z zbori, kot so Komorni zbor Stuttgart, Norveški zbor solistov, Aedes, Estonski filharmonični komorni zbor in mnogi drugi.

GLASBENIK SEM

Slovenska filharmonija se pridružuje dobrodelni akciji zagotavljanja pomoči otrokom in mladostnikom iz socialno in ekonomsko ogroženih okolij pri razvijanju njihovih glasbenih potencialov, ki jo s skladom **Glasbenik sem** izvaja Zveza prijateljev mladine Slovenije. Otrokom in mladostnikom, ki si želijo glasbenega ustvarjanja in zanj nimajo možnosti, želi omogočiti glasbeno izobrazbo ali pomagati pri nakupu inštrumenta. Na takšen način mladi ne bodo prikrajšani za možnost pridobivanja glasbenega znanja in razvoja svojega talenta.

Slovenska filharmonija se ob tem zavezuje, da bo izbranim prejemnikom pomoči iz sklada **Glasbenik sem** pomagala pri uveljavljanju njihovega glasbenega talenta in pridobljenega znanja.

Zato vas, cenjene poslušalke in poslušalci, prijazno vabimo, da tudi vi po svojih močeh prispevate v sklad **Glasbenik sem**.

Z načinom delovanja sklada **Glasbenik sem** se lahko seznanite na zgornji povezavi.

Slovenska
filharmonija

Če želite podpreti otroke in mladostnike
pri njihovem glasbenem razvoju,
jim lahko pomagate z nakazilom:

Zveza prijateljev mladine Slovenije

Dimičeva ulica 9, 1000 Ljubljana

TRR: SI56 0310 6100 1018 757

Sklic: SI00 245018

Namen: SF – Glasbenik sem

QR koda za nakazilo, ki jo
prebere aplikacija vaše
mobilne banke.

*Zveza Prijateljev
Mladine Slovenije®*

Arvo Pärt

Sieben Magnificat-Antiphonen Sedem antifon za Magnifikat

O Weisheit

O Modrost

O Modrost, ki si izšla iz ust Najvišjega,
ki segaš od kraja do kraja
ter krepko in blágo vse urejaš:
pridi in uči nas pota razumnosti.

O Adonai

O Gospod

O Gospod in voditelj Izraelove hiše,
ki si se Mojzesu prikazal v gorečem grmu
in mu na Sinaju dal zapovedi:
pridi in nas z močno roko reši.

O Sproß aus Isais Wurzel

O korenina Jesejeva

O korenina Jésejeva, ki si v znamenje ljudstvom
in bodo pred teboj kralji umolknili
in te narodi molili:
pridi in nas reši, nikar več ne odlašaj.

O Schlüssel Davids

O ključ Davidov

O ključ Davidov in žezlo Izraelove hiše,
ki odpreš in nihče ne zapre,
zapreš in nihče ne odpre:
pridi in reši iz ječe jetnika,
ki sedi v temi in smrtni senci.

O Morgenstern

O Vzhajajoči

O Vzhajajoči,
svit večne luči in sonce pravice:
pridi in razsvetli vse, ki sedijo v temi in smrti senci.

O König aller Völker

O Kralj narodov

O Kralj narodov, vsem zaželeni,
vogelni kamen, ki povezuješ Božje in človeško,
pridi in reši človeka,
ki si ga iz prstí naredil.

O Immanuel

O Emanuel

O Emanuel, naš kralj in zakonodajalec,
pričakovanje narodov in njih rešitelj:
pridi in nas reši, Gospod, naš Bog.

Francis Poulenc

Salve Regina

Pozdravljena, Kraljica

Pozdravljena, Kraljica, mati usmiljenja,
življenje, veselje in upanje naše, pozdravljena!

K tebi vpijemo izgnani Evini otroci;
k tebi zdihujemo žalostni in objokani
v tej solzni dolini.

Obrni torej naša pomočnica,
svoje milostljive oči v nas,
in pokaži nam po tem izgnanstvu Jezusa,
blagoslovljeni sad svojega telesa.

O milostijiva, o dobrotijiva, o sveta Devica Marija.

Arvo Pärt

And I heard a voice ...

Zaslišal sem glas ...

(Raz 14, 13; SSP)

Nato sem zaslišal glas iz nebes, ki je rekel: »Zapiši: Blagor mrtvim, ki odslej umirajo v Gospodu! Da, govori Duh, odpočijejo naj se od svojih naporov; kajti njihova dela gredo z njimi.

Francis Poulenc

Sept chansons

Sedem pesmi

La blanche neige

Beli sneg

Angeli v nebesih
eden je oblečen v oficirja
drugi v kuharja
in ostali pojejo

Lepi oficir je barve neba.
Sladka pomlad dolgo po božiču
te bo nagradila s prijetnim soncem
Kuhar skubi gosi

Ah! sneži
v mojih rokah pa moje drage ni.

A peine defiguree

Dober dan, žalost

Zbogom, žalost!
Dober dan, žalost!
Zapisana si v razah na stropu,
zapisana si v očeh, ki jih ljubim.
Niso do kraja revna,
ker te najrevnejše ustnice

z nasmehom oznanjajo:
dober dan žalost
ljubezen ljubkih teles
moč ljubezni
tvoja ljubkost privre na dan
kot breztelesna pošast
z razočarano glavo
žalost, lepo obličje.

Par une nuit nouvelle

V novi noči

ženska, s katero sem živel,
ženska, s katero živim,
ženska, s katero bom živel,
je vedno ista.

Potrebuješ rdeč plašč,
rdeče rokavice, rdečo masko
in črne nogavice.

Razlogi, dokazi,
da te vidim popolnoma golo.

Čista golota, sama sebi okras.
Prsi, o moje srce.

Tous les droits

Vse pravice

Posnemaj
cvetočo senco visečega cvetja spomladi
najkrajši dan leta in eskimsko noč
agonijo jesenskih sanjačev
vonj vrtnic in modro perilo
na jasi svojih oči
pokazi pustošenje ognja
njegova navdihnjena dela
in raj njegovega pepela
abstrakten pojav borecčse s kazalci na uri
rane resnice in neupogljive prisege
pokaži se
lahko greš ven v kristalni obleki

tvoja lepota traja naprej
tvoje oči razsipajo solze nasmeha in nežnosti
v tvojih očeh ni skrivnosti
in ni meja.

Belle et ressemblante

Lepa in podobna

Obraz ob koncu dneva,
zibelka v uvelem listju dneva.
Šopek deževnih oblakov, skrito sonce,
izvir vseh izvirov na dnu voda.
Ogledalo vseh razbitih ogledal.
Obraz v ravnovesju tišine.
Kamen med drugimi kamni,
ki bo uglasil še zadnji svit dneva.
Obraz podoben vsem pozabljenim obrazom.
Zibelka v uvelem listju,
šopek deževnih oblakov. Skrito sonce.

Marie

Marie

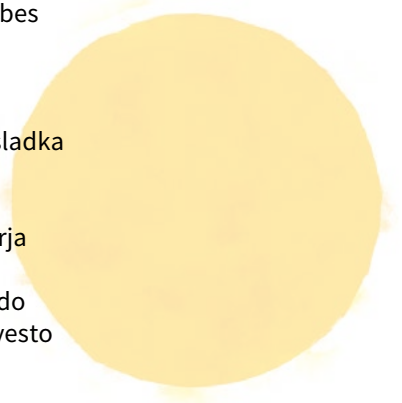
Tukaj si plesala deklica
in boš plesala babica
čveljci poskakujejo
vsi zvonovi bodo zvonili
ko se boš končno vrnila Marie

Maske so tihe
in glasba je tako oddaljena
kot bi prihajala iz nebes

Rad bi te ljubil
a ti komaj ljubiš
in moja bolečina je sladka

Snežne ovčice
kosmi volne in denarja

Vojaki pridejo in gredo
a moje srce ostaja zvesto

Vem kam so šli tvoji lasje
skodrani kot valovi morja
in tvoje roke kot jesensko listje
ki trosijo tudi naše izpovedi

Sprehajal sem se ob bregu Seine
s staro knjigo pod roko
Reka je podobna moji bolečini
odteka a ne usahne

Ko se bo končno iztekel teden
ko se boš končno vrnila Marie.

Luire

Lesket

Zemlja brezhibno obdelana,
medena zora, sonce v cvetju,
tekač, ki ga neka nit še vedno vleče v spanec.

(jedro vseh modrosti)

In ko si ga zavihti čez ramo:
»še nikoli ni bilo tako novo,
še nikoli ni bilo tako težko«

Lažje bo
oderuštvu,
korist.

Jasno poletno sonce s svojo toploto,
svojo mehkobo, svojo spokojnostjo.

In, hitro se nosači rož
v zraku dotaknejo zemlje.

Zemlja brezhibno obdelana,
medena zora, sonce v cvetju,
tekač, ki ga neka nit še vedno vleče v spanec
Jasno poletno sonce.

Francis Poulenc

Figure humaine

Podoba človeka

(Paul Éluard; prevod iz arhiva SF)

De tous les printemps du monde

Od vseh pomladi sveta

Od vseh pomladi sveta
Še ni bilo tako ničvredne
Od vseh mojih načinov bivanja
Je najboljši najbolj zanesljiv

Glej, kako trava dviga sneg
Kot bi bil siv nagrobnik
Jaz spim v nevihti
In se zbudim z jasnimi očmi

Počasi se čas bliža koncu
Kjer ni več ulic ki bi vodile
Do mojih najskrivnejših koticov
Da bom lahko srečal nekoga

Ne poslušam pošasti ki govorijo
Poznam jih in vse kar govorijo
A vidim le osamljene obraze
Dobre obraze polne zaupanja

Zaupanja da kmalu strejo svoje gospodarje

En chantant les servanes s'élancent

Vloga žensk

Med petjem hitijo dekleta naprej
Da očistijo kraj kjer kri je tekla
In majhna naličena dekleta hitro kleče tam spodaj
Z rokami stegnjenimi k svežemu zraku
So modra kot novi pojav
Veličastnega radostnega dne

Obrnite se k njihovim rokam o vi umrli
In njihovim solznim očem
To je obleka muhe enodnevnice

Zadnja obleka umrlega življenja
Spuščajo se kamni izginjajo in tonejo
V vode prvobitne vode

Na zadnje oblačilo časa
Ne bo bridkega spomina
Ob suhih studencih brez vrlin
Ob dolgi odsotnosti ki je tako čudna
V vdajanju mehjemu in nežnemu mesu
Čaru naše človeške slabotnosti

Aussi bas que le silence

Tako globoko kot tišina

Zatrti vzdihi so zaviti v tišino
Kot mrtveca obdaja zemlja
Njegova glava je polna senc

Tako gluha in enolična
Kot jesen v ribniku
Pokrita z dolgočasno sramoto

Strup oropan svojega cveta
In svoje zlato zlate pošasti
Pljuva svojo temo na vse ljudi

Toi ma patiente

Potrpljenje

Ti moje potrpljenje moje potrpljenje moj roditelj
Visoko dvignjen vrat nošen ponosno orgle počasne
noči

Poklon zajema vse nebo v svoji milini
Pripravite za kazen posteljo na kateri se bom rodil

Riant du ciel et des planètes

V posmeh za nebo in planete

V posmeh za nebo in planete
z usti namočenimi z zaupanjem in pogumom
modreci

želijo za sinove
in sinove svojih sinov
dokler ne preminejo v nič

Le norci na čas ne mislijo
le praznina je zelena
in le modreci so nespametni

Le jour m'étonne et la nuit me fait peur

Dan me preseneča in noč me plaši

Dan me preseneča in noč me plaši
poletje me preganja in zima zasleduje

Žival na snegu je položila
svoje šape na pesek ali v blato
šape ki so prišle dlje kot moji koraki
po poti na kateri je smrt
zaznamovana z življenjem

La menace sous le ciel rouge

Grožnja pod rdečim nebom

Grožnja pod rdečim nebom
prišla izmed razklenjenih čeljusti
in členi v zanke
spolzke in težke verige

Življenje se je razširilo
v šir in dalj
le zato da bi smrt resno
in brez omejitve pobrala svoj davek

A smrt je bila bog ljubezni
in v poljubu so zmagovalci
omedlevali pred poraženci
in trohnoba je prišla do srca

A pod pordelim nebom
med hrepenenjem po krvi
med sramotnim stradanjem
se je jama zaprla

Koristna zemlja je prekrila
že pripravljene grobove
in otroci se niso več bali
materinskih skrivnosti

In norost in neumnost sta se umaknili,
tudi pokvarjenost in norost sta se umaknili
ljudem, ki so bratje ljudi
ki se niso več borili proti življenju

Ljudem, ki bodo nesmrtni na veke

Liberté

Svoboda

Na svoj vadbeni zvezek
na svojo mizo, na drevesa
v pesek in bleščeči sneg
pišem tvoje ime

na vse strani ki sem jih prebral
na vse prazne strani
na kamen kri pepel ali papir
pišem tvoje ime

Na svetle in sijoče slike
na orožje bojevnikov
na krone kraljev
pišem tvoje ime

v pragozd in šiirne ravnice
na gnezda na metlo
na odmev svojega otroštva
pišem tvoje ime

na čudeže noči
na bel jutranji kruh
na vse združene letne čase
pišem tvoje ime

na svoje modre krpe
na ribnik kjer sonce zahaja
na jezero kjer mesečina vstaja
pišem tvoje ime

na polja oddaljeno nebo
na krila malih ptic
na vsake sence vzorec
pišem tvoje ime

na jutranje meglice
na morje in ladje
na gore divje in oddaljene
pišem tvoje ime

na oblakov hitečo vlago
na mokroto neviht in viharjev
na dežne kaplje skladke in neokusne
pišem tvoje ime

na vse iskreče se podobe
na zvonove vsakega zvonika
na resničnost vse narave
pišem tvoje ime

na prebujene steze
v neskončnost hiteče ceste
na vse prekipevajoče kraje
pišem tvoje ime

na svetilko ki se prižiga
na svetilko ki ugaša
na svoje združene domove
pišem tvoje ime

na razpolovljeni sadež
na zrcalo v svoji sobi
na zapuščeno školjko svoje postelje
pišem tvoje ime

na svojega požrešnega in prijaznega psa
in na njegova poorna ušesa
na njegove šape nerodne in velike
pišem tvoje ime

na prag svojih vrat
na stvari ki jih imam rad
na plamene blagoslovljenega ognja
pišem tvoje ime

na vsa ubrana telesa
na čela svojih prijateljev
na vse ponujene roke
pišem tvoje ime

na oknice čudes
na vse ustnice zapeljive
mimo polj tišine
pišem tvoje ime

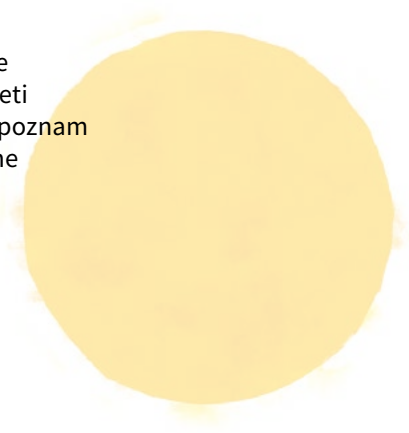
na vsa uničena zavetja
na svoje plazeče se svetilnike
na stene svojega dolgočasje
pišem tvoje ime

na odsotnost brez želja
na golo osamljenost
na stopinje ki vodijo v smrt
pišem tvoje ime

na povrnjeno zdravje in moč
na minulo nevarnost
na upanje brez spomnija
pišem tvoje ime

in z močjo besede
se zopet učim živeti
rojen sem da te spoznam
in kličem tvoje ime

Svoboda

Arvo Pärt

Da pacem Domine
Gospod, daj miru

Gospod, daj miru v naših dnevih,
saj ni drugega, ki bi se bojeval za nas,
razen tebe, naš Bog.

.....
* Prevodi iz arhiva SF

VINA **BERCE**

Pokoncertno druženje občinstva
z nastopajočimi ob ponudbi
izbranih vrhunskih slovenskih vin

Ministrica za zdravje opozarja:
Uživanje alkohola lahko škoduje zdravju!

Novoletni koncert

Orkestra Slovenske filharmonije

Glasbeni dragulji

SMETANA DVOŘÁK IPAVEC

Philipp von Steinaecker *dirigent*

Nika Gorič *sopran*

Miran Kolbl *violina*

Gregor Marinko *violončelo*

Spored:

Smetana, Dvořák, Ipavec,
Glinka, Rimski-Korsakov,
Musorgski, Kozina, Stravinski

Zaslanjane melodije iz čeških gajev,
ognjevitimi ritmi ruske glasbe in
vedre pesmi iz naše lepe dežele.
Naj se novo leto prične z igro
nežnosti in veselja.

2024
1. januar

ob 18. uri

Gallusova dvorana

 cankarjev dom

www.cd-cc.si

**Slovenska
filharmonija**

www.filharmonija.si

**Lekarna
Ljubljana**

Pokrovitelj koncerta

November, december 2023

FKK 2 | **Za radovedne**

23. in 24. november 2023 ob 19.30

Gallusova dvorana, Cankarjev dom

Orkester Slovenske filharmonije

Alexander Lonquich *dirigent in pianist*

Spored:

Wolfgang Amadeus Mozart: Rondo za klavir in orkester št. 1 v D-duru, K. 382

François-Joseph Gossec: Marche lugubre, RH 617

Étienne-Nicolas Méhul: Simfonija št. 1 v g-molu

Wolfgang Amadeus Mozart: Koncert za klavir št. 25 v C-duru, K. 503

PVC 3 | **Za abrahama**

3. december 2023 ob 19.30

Dvorana Marjana Kozine, Slovenska filharmonija

Zbor Slovenske filharmonije

Ambrož Čopi *dirigent*

Spored:

Ambrož Čopi:

Ero cras

O radix Jesse

Tiha zemlja

I believe

Tres Cantiones Sacrae

O, salutaris hostia

Two Sacred Hymns

He wishes for the cloths of Heaven

Tiho je prišla z zvezdami

Missa amoris*

Arise my love, my beautiful one

* Prva izvedba

Slovenska
filharmonija

DRUŽINSKI 2 *Glas narave*

9. december 2023 ob 10.00 in 12.00

Dvorana Marjana Kozine, Slovenska filharmonija

Zbor Slovenske filharmonije

Gregor Klančič *dirigent*

Spored:

Gallus, Rossini, Kozina, Vodopivec, pa še kdo ...

SMS 3 | *Za romantike*

14. in 15. december 2023 ob 19.30

Gallusova dvorana, Cankarjev dom

Orkester Slovenske filharmonije

Douglas Boyd *dirigent*

Massimiliano Miani *klarinet*

Tomoko Akasaka *viola*

Spored:

Peter Iljič Čajkovski: Poloneza in valček iz opere
Evgenij Onjegin, op. 24

Max Bruch: Koncert za klarinet, violo in orkester
v e-molu, op. 88

Peter Iljič Čajkovski: Simfonija št. 4 v f-molu, op. 36

 europlakat

Sio1NET.

TAM TAM

Če želite prejemati redna e-obvestila o programu Slovenske filharmonije, sporočite svoj e-naslov na **info@filharmonija.si**.

Koncertni list Slovenske filharmonije
Pretežno vokalni cikel – PVC 2
Izdala: Slovenska filharmonija
Direktor Slovenske filharmonije in umetniški vodja OSF: Matej Šarc
Umetniški vodja ZSF: Gregor Klančič
Avtorica spremne besede: Katarina Šter
Jezikovni pregled: Tanja Svenšek
Oblikovanje: Arih Dinamik, d. o. o.
Prelom: Vlado Trifkovič
Ljubljana, november 2023
Redakcija koncertnega lista je bila končana 15. novembra 2023.

ISSN 2350-5117

Slovenska filharmonija –
Academia philharmonicorum

@slofilharmonija

Slovenska filharmonija
Orkester Slovenske filharmonije
Zbor Slovenske filharmonije

Kongresni trg 10
1000 Ljubljana
T +386 1 2410 800
E info@filharmonija.si
www.filharmonija.si

Ustanoviteljica Slovenske filharmonije je Vlada Republike Slovenije. Dejavnost Slovenske filharmonije financira Ministrstvo za kulturo.

Slovenska
filharmonija